

Ürgkultuurist popkultuurini ja tagasi. Inspiratsioonid reisisidelt

RAGNE NUKK
kaasautor

Kariibi mere kultuuri aktiivne maaletooja Tarrvi Laamann avas näituse peaaegu Eesti südames, Põltsamaal kunstigaleriis pART, kus näeb tema ürg- ja popkultuuri ühendavaid töid.

Laamann on enim tuntud ilmselt Jamaica muusika propageerijana, DJ ja legendaarsete Bashmenti pidude korraldajana.

Kujutava kunsti osas on Laamann kaua vaikinud ja ehk seetõttu ka väheke unustusse vajunud, ent juba pikemat aega on tema värviline puulõike näitus rännanud mööda Eesti suuremaid ja väiksemaid kohti, kõikjal, kus kunstile vähegi asu antakse.

Kauge, kodune ja kõnetav. Põltsamaal on eksponeeritud Laamanni viimase kümnendi jooksul valminud tömahukas puulõike tehnikas tehtud graafika, mis on inspireeritud reisi-dest erinevatesse riikidesse nagu Kambodža, Nepal, Togo, Tai, Benin, Jaapan, Island, Hispaania jms.

Kas neil pealtnäha üpris erinevatel kultuuridel on mingi ühisosa, hingeline sarnasus, mida näituseküllastaja võiks otsida? Laamann ütleb, et kõik riigid on mingis mõttes sarnased ja samas ka väga erinevad. Selleks, et sellest aru saada, peaks võimalikult palju reisima ja suhtlema kohalike inimestega. Teatud väärtused jäävad alati samaks.

Väärtused, mida Laamann oma puulõigetes edasi anda tahab, on ürgkultuurilised, ammutatud sügavatest kihtidest. Puulõike pisut kontrollimatu ja rustikaalne tulemus töötab usutavusega kaasa. Kaugete maade kultuur on korraga nii kodune ja kõnetav.

Ürg- ja popkultuuri ühisosa. Lisaks teiste kultuuride motiivide-

Ä Graafika

Tarrvi Laamanni isikunäitus

pART galerii, Lossi 1, Põltsamaa (Põltsamaa lossihoovis)

Näitus jääb avatuks kuni 30. novembrini

KAKS ka näitusel välja olevat Tarrvi Laamanni tööd: "Mama Marilyn" (2012) ja "3D Honeybee" (2013). FOTO: TARRVI LAAMANN

le töötab Laamann ka meie oma loomismüüdi, Kalevipojaga. Kalevipoja sari sündis küll välismaal olles, ent kunstnik ütles, et välja oleks see tulnud niikuinii.

"Just sellise näoga too teoste seeria on, sest nood valmisid täies mahus Islandi saare peal," selgitas ta. Saarel, mis ei pruugi oma olemuselt Eestist kaugel olla, kui natuke järele mõelda.

Üks asi on õppida tundma

kultuuri, teine asi selle kultuuri popkultuuri ja kolmas asi need koos tööle panna. Enamik Laamanni puulõikeid ühendab noppide pärimuskultuurist ja kaasaegsest maailmast, väljendugu see siis Ema Theresa ja Marilyn Monroe ühisportreel või vana-de mustrite ja sümbolite kombineerimisel popkultuuri nägemustega.

Laamanni mütoloogia ar-

mastus väljendub ka reas graafilistes lehtedes, mille pealkirjad ja kujundid on äärmiselt lihtsad: Täht, Taim, Maa, Kala jne – elemendid, mis ringlevad kõikides maailma kultuuride animistlikes müütides.

Võib-olla seetõttu mõjub ka Laamanni graafika hingelähedaselt ja loomupäraselt, kuna pretendeerib meie humanistlikule ühisosale.